



Ա Ր Ա Ր Ա Տ

ԿՐՕՆԱԿԱՆ — ԲԱՐՈՑԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆԱԿԱՆ — ՊԱՏՄԱԿԱՆ, ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ — ՄԱՆԿԱԳԱՐ-
ԺԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԾՆՈՊԱՏՈՆԱԿԱՆ.

Ա Մ Ս Ա Գ Ի Ր

ԻՅԽԻ. ԻԹ. ՏԱՐԻ. ԶԵՄԵՐ ԱՌԱՋԻՆ 30ԻՆՈՒԱՐ 1896 Թ.

ԿՐՕՆԱԿԱՆ—ԲԱՐՈՑԱԿԱՆ

ՆՈՐ ՏԱՐԻ.

«Ասացէ՛ք զատեր Սիոնի, ահաասիկ փրկիչ
քո հասեալ զայ՛ եւ ունի վարձս իւր ընդ իւր,
եւ գործք իւր առաջի երեսաց իւրոց... Մի
երկնշէջես, զի յամօթ արարին զքեզ, մի պատ-
կանացես, զի նախատեսցին զքեզ, զի զամօթն
յաւիտեանից մոռացիս, եւ նախատինք այրու-
թեան քոյ ոչ եւս յուշ լինին քեզ... Առ ժա-
մանակ մի թողի զքեզ, եւ ողորմութեամբ մե-
ծաւ ողորմեցայց քեզ, ուր փոքր մի սրտմոռ-
թեան դարձուցի զերեսս իմ ի քէն, եւ ողոր-
մութեամբ յաւիտեանից ողորմեցայց քեզ, ասաց
որ փրկեացն զքեզ Տէր... Հաշտեալ եմ ընդ
քեզ տառապեալդ եւ խախտեալ, մընչեւ մեղ-
թարեցիս...»

Եսայի ԿԻ. 11 եւ ԺԴ. 4. 7. 8. 11:

ձայն, խախտեալդ իմ տուն հայրենի... Ահա-
ասիկ փրկիչ քո հասեալ զայ... Եւ ինչո՞ւ
մեր սիրտը չէ հրճուում այս ուրախական
ողջոյնը լսելիս եւ մենք Բեթղեհէմի անմեղ
հովիւների պէս յուսով ու բերկրութեամբ
լեցուած չենք զիմում դէպի այն այրը ուր
ժամանակի եւ կեանքի միակ վերանորոգիչ մա-
նուկ Երեզակն է Իւր ողորմութեան լոյսը
սփռում: Ինչո՞ւ կասկածը կնքել է մեր շրջ-
թունքները եւ հաւատոյ առատարուղիս յիշ-
ներգներով հռչակ հանել մենք չենք կարող
թէ հասաւ արդարեւ փրկութեան ժամը՝ նա-
խատինք ու թշուառութիւն պիտի վերանան
եւ Միաճնաշէն Սիոնի այրիացեալ ու սղա-

Արդեօք դու եւս, տառապեալ ժողովուրդ,
լսեցիր հաշտութեան այդ մեծ աւետի-
քը: Հեշտ նաեւ քո մէջ մխիթարութեան մի

ւոր դուստրն ևս իւր նահատակութեան վարձքը պէտք է ընդունի:

Բարեւոնան գերութեան մէջ տառապող Հին Սիոնի ժողովուրդը իւր աւետարանիչն ունէր, որ աննկուն հաւատոյ բարձունքից դիտում էր ազատարար Սիւրբոսի յաղթական գնդերի մօտենալը և խօսք չէր գտնում իւր բոլոր հրճուանքն արտայայտելու՝ այդ ստուերագծի վերայ գալիք փրկութեան չքնաղ պատկերը նկարուած տեսնելով: Նոր Սիոնի զաւակաց համար հեռուում նկատուող մի մութ ստուեր չէ այդ պատկերը՝ մարգարէական աւագ միայն տեսանելի այլ լուսեղէն զրջով զրծուած մի կենդանի նկարագիր, որ դարերէ ի վեր սփռուած է իղել բոլոր ճշմարիտ հաւատացեալների առաջ և տարեցտարի նորոգուելով ընթեռնյի է իւրաքանչիւր նոր սերունդի համար, յայտարար ու մեկնիչ անցեալ և ապագայ կենաց միանգամայն: Իս սակայն մեր միջնացած աշխրը անընդունակ են աստուածային ողորմութեան լոյսը տեսնելու: մեր պաղած սրտերին հաւատոյ ջերմութիւնը մօտ չէ գալիս և չկայ, ախ, մէկը, որ աւետարանիչ մարգարէի նման, ժամանակի բարձրութեան վերայ կանգնած, ապագան դիտէր և՛ գալոց օրերի արդարութեան աւետիքը ոգեշունչ բերանով մեզ պատմել կարողանար:

Բւա՛ղ, մեր ամօթն ու նախատինքն անչափ առատացան, և գետնի հաւասար նկուն եղած մենք աչք բարձրացնել և դէպի վեր նայել իսկ չենք համարձակուում: Բայց երկնքի բարձրութիւնից ապագայի համար վճիռ դնողը Նա է, որ «քակեաց զհօրս յաթոռոց, և բարձրացոյց զխոնարհս», որ այրու և որբի դատը երբէք մոռացութեան չէ տուել: զրկեալին ու արհամարհեալին առ ժամանակ միայն թողնել կարող է՝ յաւիտենական ողորմութեամբ ողորմելու համար: Եւ պէտք է ողորմի... պէտք է զայ անշուշտ մի ժամանակները այրութեան ու ամայութեան այս սգաւոր յիշատակները կանհետանան և Տիրոջ գործը իւր բոլոր ըսքանչելութեամբ երևան կենէ: Ըսդ ամէնը չնախատեսել և հիւանդոտ երեակայութեան

ստեղծած անշահ միսիթարութիւն համարել կարելի էր, եթէ պատմութիւնը ճակատագրի անխորհուրդ մի խաղը միայն լինէր և նորա ամէն մի շրջանառութեան մէջ նախատեսմող բազկի ներկայութիւնը չնկատուէր: Սակայն կենդանի է Նա, որի ամենատես աչքից ոչինչ չէ խուսափում, որ արդարութեան կշռի վերայ կշռում է մարդոց գործքերը «և ունի վարձս Իւր ընդ Իւր»:— Արդէն քանի՛ քանի անգամ իւր աթոռի բարձրութիւնից ընկել է նա, որ ամբարտաւանն էր և հօր կարծուած՝ և անկեալն ու խոնարհեալը բարձրացել, քանի՛ քաղցեալներ լցուել են բարութեամբ և ի հաշիւ նոցա հարստացածներն ու մեծացածները հաց մուրացել նոցա դռներում: Հաշտութեան սեղանի վերայ զոհ բերուած տասնեակ հազարների անպարտ արիւնը անտես արուել մի՞թէ կարող է: Ըմենարդար Ղատաւորը չէ նկատում մի՞թէ արհամարհողների արհամարհանքը և պիտի ցոյց չտայ, թէ Ինքն է տէր, և հանդուրժել չէ կարող, որ Իւր անուան սրբութիւնն արհամարհուի: «Ո՞րքիտաց զմիտս Տեառն և ո՞ր եղև Նմա խորհրդակից» եթէ խելամուտ արացել զնա: «Տէր, առաջի Քո է ամենայն ցանկութիւն իմ և հեծութիւն իմ ի Քէն ո՞չ ծածկեցաւ»: «Ասան Սիոնի ո՞չ լռեցից և վասն Արուսաղէմի ո՞չ ներեցից, մինչև ծագեցել իբրև զլոյս արդարութիւն նորա և փրկութիւն նորա իբրև զփայլակն վառեցի»: Կ. Վ.

